



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs VII. Vtrum numerus prædestinatorum sit certus. articulo 7.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73915)

ria sua in vasa misericordiae, quae preparavit in gloriam, sustinuit in multa patientia (expectans videlicet, & inuitans ad penitentiam, paratus ad iuvare: & saepe pulsans, offerensque auxilium sufficiens ad salutem) vasa ira apta in interitum (aut, ut alia litera habet, apta in interitum, id est, quae seipsa propria libertate in interitum aptauerunt) supple, quid est, quod conqueraris, & opponas? & non potius misericordiam, bonitatem, atque sapientiam illius, etiam circa malos & reprobos admireris?

Finis permissi mali peccati in reprobis.

Quo loco antequam viterius progrediamur nonnulla sunt animaduertenda. Primum est, finem permissi peccati reprobis, eosque sustinendi, non fuisse solum, ut Deus in eis ostenderet iustitiam suam, sed etiam, ut ostenderet diuitias gloriae suae in vasa misericordiae, quae preparavit in gloriam, ut aperte docet hoc loco Paulus, neque aliter contextus cohaeret. Etenim nisi Deus iniquorum peccata permisisset, non fuisset mors Christi, & redemptio generis humani, nec certamina, & victoria iustorum, & praecipue martyrum corona: quare in eum etiam finem Deus reprobis peccata permisit ac sustinuit, ut in electis tam multipliciter ostenderet diuitias gloriae, ac misericordiae suae, praeter alios etiam fines, ob quos artic. 3. & alibi ostensum est, ea etiam permisisset ac sustinuisse.

Similitudo figuli exponitur.

Secundum est: Exemplum illud ac similitudinem figuli non ita esse accipiendam, quasi quemadmodum figulus ex luto facit vasa in contumeliam, ita etiam Deus ex hominibus vasa in contumeliam efficiat: quae plane non sunt alia, quam vasa ira apta in interitum aeternum. Hac vero non sunt alia, quam peccatores in lethali peccato existentes, ratione cuius vasa sunt contumeliae, obiectionumque odij, atque irae Dei, & interitus aeterni dignissimum. Ut autem Deus non efficiat homines peccatores, ita neque efficit illos vasa contumeliae, irae, atque interitus, sed ipsi sua libertate seipsos efficiunt, postuntque se ipsos mundare, interim dum sunt in via, auxiliisque Dei (quod nulli unquam deest) efficere vasa in honorem & sanctificationem: neque enim alia sunt vasa, de quibus loquitur hoc loco Paulus, quam illa, de quibus 2. ad Timoth. 2. ait: In magna domo non solum sunt vasa aurea & argentea, sed & lignea & fictilia, & quaedam quidem in honorem, quaedam autem in contumeliam. Si quis emundauerit se ab istis, erit vas in honorem, sanctificatum, & vile Domino ad omne opus bonum paratum. Duplex igitur est status, tam vasorum irae, quam sanctificationis. Alter in hoc saeculo, in quo integrum est cuique vasorum commutari, & ex vase honoris & sanctificationis fieri vas irae & contumeliae, & e contrario: ut aperte docet Paulus 2. ad Timoth. 2. & hoc loco non negat: quin potius idem illis verbis: Sustinuit in multa patientia, &c. allerit. Alter est status saeculi futuri, in quo nulla omnino potest esse commutatio. Quia vero Paulus 2. ad Timoth. 2. loquebatur de magna domo Dei, vel Ecclesiae militantis solum, vel ut viraque Ecclesiam comprehendit, allerit vasa irae posse se mundare, & fieri vasa in honorem. Hoc vero loco de Pharaone ceterisque reprobis, qui obdurati aeternum interitum incurrerant, affirmat, sustinuisse illos Deum in multa patientia, dum erant in via, ut vasa fierent misericordiae, & noluisse. Exemplum ergo & similitudo Pauli hoc loco, inter figulum & Deum, solum est: Quod sicut figulus, absque vlla iniuria, aut nota sua, habet potestatem efficiendi ex eadem massa luti aliud vas in honorem, aliud in contumeliam: ita multo magis, absque cuiusquam iniuria, aut indecentia ex parte Dei, est potestas in Deo

Peccatorum duplex generatio.

A ex duobus peccatoribus luto ob sua peccata vitioribus, efficere vnum vas in honorem, tribuendo auxilia, quibus praevidet conuertendum & sanctificandum: relinquere vero alterum vas in contumeliam & interitum (qualem is seipsum efficit) non tribuendo illi subsidia, quibus praevidet conuertendum, maxime eum eidem offerat ac relinquat eas quibuscumque, si vellet, posset seipsam convertere, vasque misericordiae ac honoris reddere.

Iuxta dicta, ad argumentum negandum est, Paulum annuere, negotium reprobationis pendere ex sola libera voluntate Dei, quasi ex parte reprobis non detur causa meritoria. Negandum item est, pro causa reprobationis reddidisse solum ostensionem iustitiae vindicativae. Etenim, ut explicatum est, pro causa meritoria reddidit peccata praevia, in quibus eos sustinuit in multa patientia: neque solum causam finalem permissionis peccatorum reprobis, obdurationisque eorum in illis, expressit ostensionem iustitiae divinae, sed simul etiam ostensionem diuitiarum gloriae atque misericordiae Dei infinitae in vasa misericordiae, fueruntque multae aliae partes vnius integre causae finalis, ob quam permittere voluerit ea peccata, in eisque obdurare reprobos, ut dictum est.

Circa locum illum Ecclesiastes 7. Considera opera Dei: quod nemo possit corrigere, quem ille despexerit, animaduertendum est, non omnes reprobos despectorum nomine comprehendit: sed illos tantum, ut supra dictum est, qui ob multa & grauia peccata subtractione maxima auxiliorum, ac permissione tentationum, in desideria cordis sui traditi sunt, atque a Deo sunt derelicti. Quoniam autem difficillimum est, eiusmodi hominem, qui ita in profundum malorum venit, seipsum convertere, & multo magis solis suggestionibus & consiliis aliorum ita permoueri, ut conuertatur: dicitur neminem posse illum corrigere. Quod enim difficillime, & nunquam, aut ferè nunquam fiet, impossibile, ut fiat, moraliter loquendo dicitur. Adde, quem Deus praevideret admonitionibus, facientemque ipso totum quod potest, fore tandem conuertendum, utique quantumque auxiliorum pars esset ab eo in penam praeteritorum peccatorum sublata, dicendus non esset despectus a Deo. Quod fit, ut neque despectio libertate arbitrij a reprobo auferat, ut conuerteret, vitamque aeternam obtinere, si velit, possit.

Locus Eccle. exponitur. Reprobis non omnes despectorum nomine intelliguntur.

ARTICVLVS VI. Virum praedestinatio sit certa.

EX dictis articulo praecedente, & quaestione 14. artic. 13. praesertim disput. 15. manifestum est, praedestinationem esse certam. In ea tamen non aliam esse certitudinem, quam diuinae praesentiae, qua Deus praevidet per media, per quas vnusquisque praedestinatus est, perueniturum eum in vitam aeternam. Quomodo vero libertas arbitrij & contingentia rerum cum certitudine diuinae praedestinationis, & praesentiae cohaereant, articulis citatis abundè videtur explicatum.

ARTICVLVS VII. Virum numerus praedestinatorum sit certus.

PRIMA conclusio. Numerus praedestinatorum est certus, non solum formaliter, hoc est, quot numero sunt bandi, sed etiam materialiter, id est, quinque

Prima conclusio.

quinam illi sint. Non dubio conclusionem hanc ita certam esse, ut contrarium sit error in fide. Probat, quoniam Deus plenissimam scientiam habet futurorum omnium contingentium in particulari, ut quæst. 14. artic. 13. præsertim disputat. 15. & 16. demonstratum est, satisque aperte, si fallimur, disputat. 15. citata ostendimus, falsam omnino esse eorum sententiam, qui asseuerant, Deum posse efficere, ut non prædestinauerit, neque præsciuerit saluandum, quem prædestinauit, & præscit saluandum, & ut non reprobauerit, neque præsciuerit damnandum: ergo in mente diuina certus est tam formaliter, quam materialiter, numerus non solum prædestinatorum, sed etiam reprobatorum. Confirmari potest conclusio ex illo 2. ad Timoth. 1. Firmum fundamentum Dei stat, cognouit Dominus, qui sunt eius, & ex illo ad Roman. 8. Quos præsciuit, & prædestinauit, &c.

Secunda conclusio.

Prædestinatorum Angelorum numerus maior quam reprobatorum.

An autem prædestinatorum numerus sit maior quam reprobatorum. Sit secunda conclusio. In Angelis maior est numerus prædestinatorum, quam reprobatorum. Hæc est communis, illudque Apocal. 12. ubi de dracone dicitur: *Et cauda eius trahēbat tertiam partem stellarum cæli, & misit eas in terram:* sonare videtur aperte solam tertiam partem Angelorum fuisse reprobata. Tamen si ab aliquibus aliter exponatur ille locus, nempe de hominibus, qui aliquando Ecclesiam illuminauerunt, quod tertiam, aut magnam partem eorum deiecerunt: aut de hominibus & Angelis simul, qui à gratia deciderunt.

Tertia conclusio.

Reprobatorum hominum turba numerosior.

Tertia conclusio. Multo maior est pars hominum reprobatorum, quam prædestinatorum. Probatur, quoniam infideles, hæretici, & schismatici, qui fuerunt semper in orbe, & erunt, multis partibus superant fideles omnes. Præterea ex fidelibus multi sunt, ex numero reprobatorum. Conclusio colligitur etiam ex illo Matth. 7. *Quam angusta porta, & arcta via est, quæ ducit ad vitam, & pauci sunt, qui inueniant eam.* & ex illo Matth. 20. & 22. *Multi sunt vocati, pauci uero electi.*

Prædestinati fideles an plures quam reprobi.

An uero ex fidelibus, præsertim ex Christianis, maior pars prædestinata sit, Gregorius homil. 19. in Euangelia de solis fidelibus intelligit illud Matth. 20. *Multi sunt vocati, pauci uero electi.* Idem innuit homil. 38. Chrysostomus etiam homil. 65. in Matth. exponens eundem locum, commemoransque multa ad mores attinentia, propter quæ fideles possunt damnari, concludit: *Quæ non iniuria paucos fore saluandos quidam dicebat. Ego licet uideam efficaciam passionis, meritorum Christi, & sacramentorum, quibus eadem merita ritè dispositis applicantur: dum tamen multitudinem peccatorum considero, deinde, quam parum curent homines suam salutem, & quam delides, ne dicam imparati, accedant ad sacramenta, valde timeo, ne maior sit pars fidelium reprobatorum, quam prædestinatorum: præsertim cum vel unum lethale peccatum, de quo debitam non egerint penitentiam, ad interitum æternum sit satis.*

Non plures ex hominibus quam ex Angelis prædestinati.

An uero tot ex hominibus, quot ex Angelis sint prædestinati: D. Thomas hoc loco tres refert sententias. Primam eorum, qui dicebant, tot solum ex hominibus esse prædestinatos, quot ex Angelis corruerunt. Quæ suaderi potest ex illo Psal. 109. ubi de Christo dicitur: *Impleuit ruinas, Angelorum scilicet, qui corruerunt, ex hominibus qui prædestinati sunt.* At neque illa est certa expositio eius loci, neque si esset certa, inde id colligeretur, sed solum tot, cum minimum, ex hominibus saluari, quot

ex Angelis corruerunt. Vnde Anselmus lib. 1. Cur Deus homo, cap. 18. ex eo affirmat plures ex hominibus saluos fieri, quam corruerunt ex Angelis: quoniam homines, non solum in defectum Angelorum, qui corruerunt, sunt conditi, sed etiam, ut per se completeret numerum prædestinatorum præfinitum à Deo. In eandem sententiam inclinat Augustinus in Enchirid. cap. 29. Vbi, cum præmisisset ex hominibus reparandam ruinam Angelorum, addit. *Itaque superna illa Hierusalem mater nostra, nulla ciuium suorum numerositate fraudabitur, sed uberiorē etiam copia fortasse regnabit.*

Secunda sententia fuit D. Gregorij homil. 34. in Euangelia, ubi sic ait: *Suprema illa ciuitas ex Angelis & hominibus constat, ad quam tantum credimus humanum genus ascendere quantos illic contigit electos Angelos remansisse.*

Tertia fuit. Tot homines fuisse prædestinatos, quot fuerunt Angelus, qui ceciderunt & remanserunt, atque aded quot fuerunt Angeli qui creati sunt.

Melius tamen cum Augustino in Enchirid. cap. citato, ait hoc loco D. Thomas: soli Deo prædestinatorum numerum esse cognitum, iuxta id, quod in secreta illa oratione temporis quadragesimalis dicit Ecclesia: *Deus cui soli cognitus est numerus electorum in superna felicitate locandus.* Consonatque illud 2. ad Timoth. 2. *Nouit Dominus, qui sunt eius.* In Concil. Trident. sess. 6. cap. 12. & can. 15. & 16. aduersus Luther. est definitum: *Nulum, absque speciali reuelatione, posse scire in hac uita, qui sint prædestinati, & an ipse de numero prædestinatorum sit.*

ARTICVLVS VIII.

Vtrum prædestinatio adiuuari possit precibus sanctorum.



QUANTVM effectus prædestinationis, quoad auxilia & dona supernaturalia, quæ Deus gratis confert, à precibus Sanctorum & à cooperatione per proprium arbitrium creatum pendeat: quantum item ab aliis medijs naturalibus eatenus pendeat, quantum, ut integer effectus prædestinationis in rerum natura existat, partim à libero cuiusque adulti arbitrio, partim à progenitorum, aliorumque hominum arbitrio pendet, artic. 5. memb. 8. & 9. explicatum est. Quo etiam loco dictum est, Deum per scientiam median inter liberam, & merè naturalem, ante omnem prædestinationē cognouisse omnia, quæ pro libertate cuiusque arbitrii creati futura erant ex hypothesis, quod hunc aut illum ordinem rerum creare uellet, atque aded cognouisse, qui in eo ordine rerum per media, quæ futura præuidebat, peruenturi essent in uitam æternam, qui non item. Tunc uero electione huius potius ordinis rerum, quam cuiusuis alterius, hos potius quam alios, prædestinasse, quos per eadem ipsa media, partim ab ipsomet Deo, partim à libero arbitrio cuiusque adulti prædestinati, partim à libero arbitrio aliorum dependentia, in uitam æternam peruenturos præuidebat. Quod fit, ut ex dictis ibidem sit manifestum, prædestinationem, quoad ipsius effectum, non secus pendere sæpe à precibus propriis, & aliorum, atque ab aliis medijs, quæ ab arbitrio creato pendent, ac si in Deo non esset prædestinatio, sed solum prouidentia circa beatitudinem, nec minus Deo esset incertum, quinam consecuturi essent beatitudinem, quam in se sit incertum, pendensque ab arbitrio creato. Ex dictis etiā ibidem est manifestum, Deum

Prædestinatio quoad effectum quoad media naturalia.